

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Ved EM 2018 vedtog Inatsisartut pkt. 106, ” Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte forslag til ændring af gældende regler om forældreorloven, således at orlovsperioden bliver forlænget med 4 uger. Ændringen skal træde i kraft den 1. januar 2020.”

Dette forslag til ændring af Inatsisartutlov om orlov og dagpenge ved graviditet, barsel og adoption er en implementering af ovennævnte Inatsisartutbeslutning

2. Hovedpunkter i forslaget

2.1. Gældende ret

De nuværende regler om forældreorlov findes i Inatsisartutlov nr. 14 af 7. december 2009 om orlov og dagpenge ved graviditet, barsel og adoption, § 15, stk. 1, og § 15, stk. 2.

I reglerne skelnes der mellem, om der er født eller modtaget 1 barn, eller om der er født eller modtaget 2 eller flere børn samtidigt.

Forældre eller adoptanter, der har født eller modtaget 1 barn, har ret til 17 ugers forældreorlov.

Forældre eller adoptanter, der har født eller modtaget 2 eller flere børn på samme tid, har ret til 21 ugers forældreorlov.

2.2. Den foreslåede ordning

Med forslaget udvides forældreorloven med 4 uger.

Forældre eller adoptanter, der har født eller modtaget 1 barn, får dermed ret til 21 ugers forældreorlov.

Forældre eller adoptanter, der har født eller modtaget 2 eller flere børn på samme tid, får ret til 25 ugers forældreorlov.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov	
<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	§ 1 I Inatsisartutlov nr. 14 af 7 december 2009 om orlov og dagpenge ved graviditet barsel og adoption foretages følgende ændringer:
§ 15, stk. 1. I umiddelbartilknytning til de første 15 uger efter fødslen eller modtagelsen af barnet har forældre eller adoptanter tilsammen ret til forældreorlov i indtil 17 uger.	1. § 15, stk. 1, affattes således: ” I umiddelbar tilknytning til de første 15 uger efter fødslen eller modtagelsen af barnet har forældre eller adoptanter tilsammen ret til forældreorlov i indtil 21 uger.”
§ 15, stk. 2. <i>Stk. 2.</i> I umiddelbar i tilknytning til de første 19 uger efter fødslen eller modtagelsen af børnene har forældre eller adoptanter, til to eller flere samtidigt fødte eller modtagne børn, tilsammen ret til forældreorlov i indtil 21 uger.	2. § 15, stk. 2, affattes således: ” <i>Stk. 2.</i> I umiddelbar tilknytning til de første 19 uger efter fødslen eller modtagelsen af børnene har forældre eller adoptanter, til 2 eller flere samtidigt fødte eller modtagne børn, tilsammen ret til forældreorlov i indtil 25 uger.”
	§ 2 Inatsisartutloven træder i kraft den 1. januar 2020, og finder anvendelse for orlov ved graviditet, barsel eller adoption, hvor orlovshaver er på orlov på dagen for lovens ikrafttræden eller senere.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Den samlede udgift til barselsdagpenge er i 2019 budgetteret til 36,7 mio. kr. Heraf finansierer Selvstyret 90 pct. (33 mio. kr.) og kommunerne 10 pct. (3,7 mio. kr.).

Den samlede merudgift til forlængelse af forældreorloven er af Departementet for Finanser skønsmæssigt beregnet til 7,8 mio. kr.

I beregningen af merudgifterne er det forudsat, dels at alle orlovshavere er ansat på fuld tid, dels at det samme antal ansatte vil gøre brug af den forlængede forældreorlov som den almindelige forældreorlov. Det vurderes dog, at en del orlovshavere forinden orloven har været ansat på deltid, og at ikke alle orlovshavere vil vælge at gøre brug af den forlængede forældreorlov. Sulinermik Inuussutissarsiuqartut Kattuffiat (SIK) har således givet udtryk for, at man vurderer, at få ufaglærte orlovshavere vil gøre brug af den forlængede forældreorlov, så længe der ikke er fuld løn under barsels- og forældreorloven. Dermed er der en vis usikkerhed om de faktiske merudgifter.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Erhvervslivet forventes endvidere at få en merudgift som følge af, at forældreorloven forlænges med 4 uger, herunder til erstatningspersonale. Det vurderes dog, at denne udgift vil være beskeden da langt de fleste medarbejdere alene vil have ret til barselsdagpenge.

Det har ikke været muligt at tilvejebringe et datagrundlag, hvor den samlede faktiske merudgift kan beregnes ud fra. Dette skyldes blandt andet, at det ikke er muligt at vurdere, hvor mange der vil gøre brug af den forlængede forældreorlov.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Forslaget har ingen konsekvenser for miljøet, naturen eller folkesundheden.

6. Konsekvenser for borgerne

Forlængelsen af forældreorloven med 4 uger vil have en positiv betydning for børnefamilier, der vil have ret til mere tid sammen i tiden efter fødsel eller modtagelse af barnet eller børnene.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Forslaget har ingen andre væsentlige konsekvenser.

8. Høring

Forslaget har i perioden 28. maj 2019 til 11. juni 2019 været offentliggjort på høringsportalen på www.naalakkersuisut.gl.

Forslaget har i samme periode været i høring hos følgende høringsparter:

Formandens Departement, Departementet for Natur og Miljø, Departementet for Finanser, Departementet for Boliger og Infrastruktur, Departementet for Udenrigsanliggender, Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug, Departementet for Sundhed, Departementet for Sociale Anliggender og Justitsområdet, Departementet for Erhverv, Energi og Forskning, Departementet for Råstoffer og Arbejdsmarked, Departement for Uddannelse, Kultur og Kirke, Økonomi- og Personalestyrelsen (ASA), Avannaata Kommunua, Kommune Qeqertalik, Qeqqata Kommunua, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Det Sociale Ankenævn, Grønlands Råd for Menneskerettigheder, Ligestillingsrådet i Grønland, Institut for

Menneskerettigheder, Børnetalsmanden MIO, Foreningen Grønlandske Børn, MIBB (Bedre Børneliv), Sorlak (Fællesråd for børne- og ungdomsorganisationerne i Grønland), Grønlands Erhverv, SIK, IMAK (Lærernes Fagforening Grønland), NIISIP (faglærte socialrådgiveres forening i Grønland), AK (Fagforening), Nunatsinni Perorsaasut Kattuffiat (Fagforening), ASG (Akademikernes Sammenslutning i Grønland), Grønlands sygeplejerskeorganisation, Grønlands Politi, Kriminalforsorgen, Grønlandske Advokater, Retten i Grønland, Rigsombudsmanden i Grønland og Moderniseringsstyrelsen.

Følgende har indsendt høringsvar:

Departementet for Natur og Miljø, Departementet for Boliger og Infrastruktur, Departementet for Sundhed, Departementet for Erhverv, Energi og Forskning, Departementet for Råstoffer og Arbejdsmarked, Institut for Menneskerettigheder, IMAK (Lærernes Fagforening Grønland), ASG (Akademikernes Sammenslutning i Grønland), Grønlands Erhverv, Grønlands Politi, Retten i Grønland og Moderniseringsstyrelsen.

Følgende har ingen bemærkninger:

Departementet for Natur og Miljø, Departementet for Boliger og Infrastruktur, Departementet for Sundhed, Departementet for Erhverv, Energi og Forskning, Departementet for Råstoffer og Arbejdsmarked, Institut for Menneskerettigheder, IMAK (Lærernes Fagforening Grønland), ASG (Akademikernes Sammenslutning i Grønland), Grønlands Politi, Retten i Grønland og Moderniseringsstyrelsen.

Høringsvar, der indeholder kommentarer til tekniske samt sproglige fejl og mangler, er uden yderligere bemærkninger rettet i forslaget. Indkomne høringsvar med bemærkninger vedrørende forslagens materielle indhold er gengivet i deres helhed, og med departementets kommentarer anført i kursiv.

1. Grønlands Erhverv.

”Bemærkninger til lovforslag om forlængelse af forældreorloven

Grønlands Erhverv har forståelse for, at man ønsker af forlænge forældreorloven, men i en situation hvor virksomhederne står og mangler arbejdskraft er det ikke hensigtsmæssigt, at medarbejderne får ret til længere frihed i forbindelse med graviditet.

Det følger af det tidligere fremsendte lovforslag, at personen skal ansøge kommunalbestyrelsen om, at afholde restorloven i forhold til de 4 ugers ekstra orlov, der kan tages frem til barnet er fyldt 5 år. Denne ordning vil være mere hensigtsmæssig, dog under forudsætning af, at tidspunktet for orloven skal aftales mellem arbejdsgiver og den person, der skal afholde restorloven. Dette vil tilfredsstille såvel virksomhedens driftsmæssige hensyn og medarbejderens behov.

Grønlands Erhverv har ikke yderligere bemærkninger.”

Svar: Ikke indarbejdet.

Bemærkningerne er taget til efterretning, og vil blive inddraget i det videre arbejde med forslaget til Inatsisartutlov om orlov i forbindelse med graviditet, fødsel, og adoption, som forventes fremsat på FM 2020.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser*Til § 1*

Til nr. 1

Bestemmelsen fastsætter, at forældre eller adoptanter har ret til orlov i 21 uger i forlængelse af de første 15 ugers orlov efter fødslen eller modtagelsen af barnet.

Til nr. 2

Bestemmelsen fastsætter, at forældre eller adoptanter til 2 eller flere samtidigt fødte eller modtagne børn har ret til 25 ugers orlov i forlængelse af de første 19 uger efter fødslen eller modtagelsen af børnene.

Til § 2

Bestemmelsen angiver forslagets ikrafttrædelsestidspunkt. Det præciseres, at forældre, herunder adoptivforældre, har ret til at henholdsvis 21 og 25 ugers forældreorlov, såfremt de er på orlov på dagen for lovens ikrafttræden eller senere.